

Rendkívüli Újság

1939 FEBRUÁR 6.

ANUL X. — Nr. 6.

Inscris sub. No. 14—1938, Trib. Arad.

Director: — Propr.:
MARKOVITS A. IVÁN

REDACTIA SI ADMINISTRATIA:
ARAD, STRADA ALEXANDRI 8.

Az új kormány és Călinescu Armand beiktatása a nemzet védelmi minisztériumban

BUCUREȘTI, febr. 3. — Az átszervezett kormány tagjai Călinescu Carol király előtt ietették az esküt. Eskütel után a kormány tagjai Călinescu Armand helyettes miniszterelnökkel az élükön a patriárkátus palotájába vonultak, ahol tisztelegtek Cristea Miron patriárka miniszterelnök előtt, aki meg van hülve és ezért nem vehetett részt az ünnepélyes eskütelén.

Az új kormány összetételében az is újdonság, hogy külön minisztériumot állítanak fel a közjavak leltározására. Ezt a munkát Pop Traian, a nemzetgazdasági minisztérium államtitkára végzi el, általános leltárat állítanak fel, amely az összes közjavakat magában foglalja.

A kormány átszervezése során az eddig, a miniszterelnökség keretében működött kisebbségi főkormánybiztosságot önálló minisztériummá alakították át és Silviu Dragomir dr. eddigi főkormánybiztost, aki eddigi tevékenységével bebizonyította, hogy a legjobbk szándék hatja át a kisebbségi problémák végleges rendezését illetőleg, miniszteri rangra emelték.

Silviu Dragomir ismert, kiváló történész, 1887-ben született, 1912-től 1919-ig a szebeni Andrean szeminárium tanára volt, 1918-ban a gyulafehérvári nemzetgyűlés titkára, 1926. és 1927-ben képviselő volt. Dragomir nagyobb külföldi tanulmányutakat tett s többek között a moszkvai orosz oklevéltárakban kutató és moszkvai tanulmányai alapján több értékes történeti munkája jelent meg. A kolozsvári egyetemen folytatott tanári működését csak rövid időre szakította meg, amikor a Goga-kormány alatt alminiszternek nevezték ki és akkor is a kisebbségi kérdések tartoztak hatáskörébe.

Az új királyi helytartók kinevezéséről a Rador a következőket jelent:

Az öt új királyi helytartó mindegyike ismert személyiség a román közvélemény előtt. Közülük mindegyik tevékeny részt vett a modern Románia felépítésében. Flondor Gh. régi bukovinai család leszármazottja, akinek ősei nagyon sokat harcoltak a nemzeti egység kivívása érdekében. Tataru Coriolan dr. Erdély legjellegzetesebb emberei közé tartozik, volt államtitkár, kiváló sportember és barátja az ifjúságnak. Giurescu tanár kiváló történelemtudós, Cazacliu Grigore Besszarabia ismert alakjai közé tartozik, Ionescu Traian Prut királyi helytartóság vezetője nemcsak kiváló tudós, hanem a közjavak nagy védelmezője is. Az új királyi helytartók kinevezése ismertetelt az bizonyítja, hogy Călinescu Carol király igyekszik a felelősségteljes helyekre a célra legalkalmasabb egyéneket állítani.

Ma reggel iktatták be a hadfelszerelésügyi minisztériumban Victor Slavescu minisztert. Az új had-

felszerelésügyi miniszter beiktatásán megjelent a minisztérium valamennyi tisztje és tisztviselője, Iacobici tábornok, volt hadfelszerelésügyi miniszter bucsubeszédében az elmúlt három hónap alatt történt megvalósításokról adott képet, míg Slavescu miniszter munkaprogramját ismertette.

Ugyancsak ma reggel iktatták be Armand Călinescu nemzetvédelmi minisztert is. A beiktatási ünnepségen jelen voltak a katonai parancs-

nokságok vezetői, a minisztérium törzstisztjei és hivatalnokai. Armand Călinescu helyettes miniszterelnök, belügyminiszter és ideiglenes nemzetvédelmi miniszter ez alkalommal nagyobb beszédet mondott.

Ma iktatták be hivatalába Zigre Nicolae dr. kultusz- és Cornateanu tanár földmívelésügyi minisztert is.

Bucureștiből jelentik: Armand Călinescu beiktatási ünnepségén elsőnek Ciupercu tábornok, volt nemzetvédelmi miniszter szólalt fel, aki többek között a következőket mondotta:

— Miniszter urak, bajtársaim! Călinescu, a hadsereg fejének magas parancsára a nemzetvédelmi minisztérium vezetését átadom Armand Călinescu helyettes miniszterelnök urnak és nagyrabecsült munkatársának, Mihail tábornoknak. Amikor erről a bizalmi helyről távozom, amelyet minden erőmmel igyekeztem megbecsülni, kötelességemnek tartom, hogy köszönetet fejezzem ki azért a bizalomért, amelyet velem szemben tanúsítottak és azért az értékes közreműködésért, amelyben részesítettek. Szükségtelennek tartom, hogy rövid működésem alatt történt megvalósításokról mérleget állítsak fel. Önök, akik mindvégig velem egy sorban dolgoztak, ismerik ezeket a megvalósításokat, azoknak hatásairól pedig, amelyek eddig ismeretlenek maradtak Önök előtt, később szerezhetnek tudomást. A jelszavam: megfeszített munka, becsületesség és törvényesség volt. Ezt a jelszót itt is sikerült megőriznem.

Azana spanyol és Companys katalán köztársasági elnökök átlépték a francia határt

Egy spanyol bizottság Goya és Greco festményeket adott át Genfbe való szállításra. — A francia területre menekülő köztársaságiak lefegyverzésének módozatai

PARIS. — Perpignani jelentés szerint Azana spanyol köztársasági és Companys katalán köztársasági elnökök, továbbá Aghires baszk kormányelnök francia területre léptek. Perpignanban az illetékes francia hatóságoktól diplomácia utlevelet kértek, amit azonnal meg is kaptak, majd folytatták útjukat az ország belsejébe.

Ugyancsak Perpignanból jelentik: Egy spanyol köztársasági bizottság nagymennyiségű és felbecsülhetetlen értékű műkincseket hozott át a határon, többek között világhírű festményeket, melyek nagyrésze Goya és Gre-

cotól származnak. Egy angol-francia bizottság vette át a nagyértékű műkincseket, melyeket Genfbe szállítanak tovább.

Egyébként végig a határon megerősítették az ellenőrzést, még a francia állampolgárok is csak igazolvánnyal közlekedhetnek.

PARIS. — Pertuseból jelentik, hogy a francia vezérkar egy tábornoka, a francia belügyminisztérium egy magasrangú tisztviselője megállapodást kötött két spanyol köztársasági tábornokkal a Katalóniából menekülő katonaság és polgári lakos-

ságnak francia területre való beengedésére nézve.

A megállapodás szerint először a polgári menekültek érkeznek francia területre, azután a gépkocsik következnek, végül a csapatok. A határ átlépése után a csapatok a gépfegyvereket az ut jobboldalára helyezik, a puskákat és kézigranátokat az ut baloldalán teszik le. Ezután a lefegyverzett köztársasági katonák a francia katonaság sorfala között halad a határtól 3 kilométerre levő barakk-táborba, mely Pertuse közelében van a Perpignani úton.

Csehszlovák-magyar határincidens

BUDAPEST. — Hivatalosan jelentik: A magyar-csehszlovák határon újabb határincidens történt. Annak dacára, hogy magyar részről semmi okot nem szolgáltat-

tak, cseh részről támadólag léptek fel. Radvány határmenti magyar község közelében levő őrházra cseh területeiről négy alkalommal tüzeltek puskával, golyószóró-

val és gépfegyverrel.

Magyar részről megbízták a prágai magyar követet, hogy tiltakozást jelentsen be a prágai kormánynál az újabb határincidens miatt.

Cvetkovics kormányalakítása nem sikerült

Mi okozta a jugoszláv kormányválságot? — Lehetséges, hogy újra Sztojadinovic kap megbízást kabinetalakításra

Belgrádból jelentik: A kormányalakítással megbízott Cvetkovics designált miniszterelnök kormányalakítási kísérletei eddig nem vezettek eredményre. Különböző pártok vezetőivel, főleg Korosec-el és Spahóval, a bosnyák mohamedánok vezérével tárgyalt, de ezek a tárgyalások nem vezettek eredményre. Elterjedt hírek szerint a kormányválság azért tört ki, mert Pál régensherceg meg egyezést kötött Macek horvát vezérrel, mely szerint Macek eláll attól a követelésétől, hogy azonnal fogjanak hozzá az alkotmány módosításához és ismerjék el nyomban az autonómiát, megelégszik Macek azzal, hogy a jelenlegi parlamentet felosz-

latják és az új választási törvény alapján tartsák meg az új választásokat. Az alkotmány módosítása az így létrejött új parlamentnek lenne a feladata.

A régensherceggel kötött megállapodás szerint amennyiben a kibontakozás így nem sikerülne, úgy a horvátok várnak 1941-ig, Péter király nagykorúságának idejéig. Macek támogatja a kormányt ebben az esetben és résztvesz annak munkájában.

Belgrádból jelentik a késő esti órákban: Cvetkovics kormányalakítása nem sikerült. Valószínű, hogy vagy Korosec, vagy Anta Ilies belgrádi polgármester kap megbízást kormányalakításra. Rámu-

latnak ezzel kapcsolatban arra, hogy a kormánykoalíció többsége Sztojadinovic mögött áll, aki 370 képviselő közül 180-nak a bizalmát élvezi.

Ha ezek a kíséreltek nem sikerülnek, úgy valószínűleg újra Sztojadinovic kap megbízást.

Franciaország 1000 repülőgépet rendelt Amerikában

WASHINGTON. — A francia kormány újabb repülőgépmegrendelést eszközölt amerikai gyárakban. Az újságok jelentései szerint a legutolsó megrendeléssel együtt Franciaország összesen ezer repülőgépet rendelt meg az Egyesült Államok-ban.

Nevek nélkül...

A Minorita Kulturház múltbeli irodalmi estjén a bereklámozott kitűnő aradi zongoraművész váratlanul nem szerepelt. Pedig ott volt a szmokingos zenész is, meg maga a művész is. Csak éppen a produkció hiányzott a közönség nagy bosszankodására. Kisült, hogy anyagi differenciák okozták a bajt. A művész előbb azt hitte, jótékony célról van szó, majd mikor megtudta, hogy az est egyéni vállalkozás, nem akart tovább a zavarosban halászni és kérte a honordíját. A főrendező azonban csak szavalt és későbbre ígérte a fellépti díj kiegyenlítését. Így a művész hőn alá csapta a kottát és eltávozott. Így maradtak el a zongoraszámok, nem ugyan a horváthkertben Budán, hanem az aradi Minorita Kulturházban.

Gartner József fizetés helybeli ékszerész és neje most ünnepelték vasgéségben, tiszta czüsthől készült lakodalmukat, meiyen a rokonok, jóbarátok, ismerősök tömege vett részt. Még beszédek is hangzottak. Az egyiket a szivaros speedeur szállította. „Tiszteit közzgylés” bekezdéssel. Egy szivarnyi ideig beszélt a kondíciókérdésről. Véletlenül a második beszédet is egy szállító mondotta, aki inkább szónokelődjével akart konkurálni, így egyéb téma hiányában egy új „dressz” ajánlott a fiatal párnak. Egy harmadik ur is beszélt, aki főleg azt dicsérte a jubilánsban, hogy még sohasem volt bezárva. A vidéki károsultak nevében is beszélt valaki.

Ajándékokban sem volt hiány. Egy ismeretlen gratuláló 25 darab ezüstsztínű köcsögöt küldött, de általában mindenki küldött valami ajándékot, ha mást nem, úgy a jubilánstól vásárolt és már régen múzeumba helyezett órákat, stb. Egy egész üzletre való kitelne belőle. A fiatal pár egyébként szorgalmasan készül az aranylakodalomra.

— Tüdő, gégehurut, köhögés reketség a légeső és tüdőmegbetegedésénél teljes gyógyulást nyújt a FÖLDES-féle PANTUSSIN SZIRUP. Egy üveg ára 100 lei. FÖLDES gyógyszerár, Arad.

CORSO SLÁGERMOZGÓ
Tel. 20-65 5, 7.15 és 9.15

Helén doktor-kisasszony

Wicky Baum világhírű regénye után.

PARAMOUNT HIRADÓ

JÖN! JÖN!
Gaal Franci

URANIA
PREMIERMOZGÓ
Telefon: 12-32

Hétfőn 5, 7.15 és 9.15 órakor pontosan Louise Rainer díjnyertes filmje

FROU-FROU

Babafeleség
Megható film egy szerelmes asszonyról

Következő film

HARRY PIEC
cirkusz filmje

Játszanak bizalommal a Loteria de Stat
Colectura Oficiala-nál

Főelárusítóhely: Cluj, Regina Maria No. 46.
Arad, I. O L A R I U, Str. Brătianu No. 3.

Műtét után meghalt egy aradi úrileány

ARAD. — Egy aradi kórházban három nappal ezelőtt megdőbbsélt tragedia játszódtott le. Műtét után meghalt Benedek Magda úrileány. Benedek Márton táblabírónak a buziási járásbíróság egykori vezetőjének a leánya. A táblabíró az imperiumváltáskor Magyarországra költözött. Az egyik fia huszártiszt lett, másik leánya férjhez ment. A fiatalabb leánya: Magda, betegápoló nővér lett. A rendkívül intelligens és szép fiatal leány a betegápolásnak szentelte magát, oklevelet szerzett és így került vissza Aradra. Az aradi gyermekkórházban működött, ahol nagyon szerették. A beteget ápolta, vigasztalta és bátorságot öntött azokba, akik műtét előtt állottak.

— Ha nekem a legkisebb okom lenne arra, — jelentette ki többször — hogy operáltassam magam, minden meggondolás nélkül alávetném magamat a műtétnek.

— És ez az eset be is következett. Benedek Magda rosszullettől panaszkodott. Az orvos megállapította, hogy a jobb mellkas alatt daganat keletkezett, amely azonban jóindulatú volt. Nem kellett volna operálni a szervezetben, semmi zavart nem okozott. De Benedek Magda követelte, hogy operálják meg.

— Egy kis operáció, az semmi — mondotta.

Benedek Magda hőiesen viselkedett az operáció előtt. Nem félt és ritka lelki bátorsággal feküdt saját erejéből a műtőszékre. Az operáció sikerült is, azonban komplikációk következtek be. A jölekkü, áldozatkész és népszerű betegápoló nővér az operáció utáni napon meghalt, bár orvosai önfeláldozó harcot vívtak a beteg megmentéséért.

A táblabíró leányának nagybátyja néhai Erdélyi volt magyarországi igazságügyminiszter.

Londoni filmproducer és aradi úrileány házassága

ARAD. — Néhány hét múlva városunk ismét szegényebb lesz egy dekoratív szépségű úrileánnyal, ma pedig gazdagabbak lettünk egy házassági pletykával, amely azonban való igaz. Még csak a legbenjentesebbek suttognak róla, de már visszavonhatatlanul igazság, annyira, hogy a londoni vőlegény már itt is járt Aradon jövődöbbséltje szüleinél, sőt már vissza is utazott a Szigetország kódos fővárosába.

A társaságok nem mindennapi érdekességű kedvence a női főhős. Éjfékele szemek, bogárfekete haj, választékos elegancia és egy elmaradhatatlan fekete airdierrier kutyája piros masnival. Művelt láng, okinek minden gesztusa elárulta, hogy nem képpen szük a számára a kisvárosi keret és igényeit erősen le kell csökkentenie. ha ide kellene beilleszkednie. Utazott is, amennyi idejéből és a költségvetésből futotta. Hosszu hónapokat töltött Párisban az elmúlt évek során, ahol egy világcég szolgálatában is gyakornokoskodott. Most nemrégiben közel félszázadot töltött Londonban. Itt, vagy ezt megelőzőleg robbant ki a nagy szerelem, nem lehet pontosan tudni. De a szerelem hőke a befutott jelentések szerint már túlhaladta a 42 fokot. A vőlegény londoni filmproducer és a kisvilla a londoni villanegyedben már épül az aradi menyasszony számára.

Gratulálók és irigykedők már részen állanak...

Franciaországból 12.000 kőztársasági katona nacionalista területre lépett

PARIS. — A Temps jelenti: Bayonneban tegnap 12.000 kőztársasági katona bejelentette, hogy nacionalista területre akar távozni. A francia határrendőrség a katonákat azonnal különvonatokon a nacionalista Spanyolország felé vezető határra szállította. A perpignani prefektúra jelentése szerint eddig 90.000 menekült lépte át a francia határt.

Amerika repülőgépben küldött segítséget Chilének

WASHINGTON. — Amerika leg-hatalmasabb új típusú repülőgépe, a Virginia, tegnap elindult Chilébe, hogy segítséget vigyen a földrengés áldozatainak. A teljesen új típusu, négy motorral ellátott repülőgép tizenegy utast visz magával, orvosokat és betegápolókat, továbbá harminc tonna élelmiszert és orvosságot.

Amerika két torpedót bocsátott vízre vasárnap

WASHINGTON. — Vasárnap ünnepélyes külsőségek mellett az amerikai hajóhad két újonnan készített torpedóját vízre bocsátották. Az új hadihajók építése ötmillió dollárba került.

Deterling, a világhírű olajmágnás meghalt

HAGA. — Deterling, a világhírű olajmágnás, hetvenkétéves korában meghalt.

Schacht öt munkatársát is menesztették

Belinből jelentik: Schacht dr. volt birodalmi gazdasági miniszternek és jegybankkormányzónak öt közretlen munkatársát menesztették eddig állásukból. Közvetlenül Schacht távoása után Breise és Puiner tanácsosokat bocsátották el. Tegnap pedig a nemzeti jegybank igazgatóságának három tagját: Erhardt, Fockel és Blechmayer igazgatókat bocsátották el.

Anglia 250 repülőgépet rendelt Amerikában

LONDON. — Az angol kormány 250 újabb repülőgépet rendelt meg az Egyesült Államokban. A megrendelt gépek közül 50 felderítő és 200 teherszállító. Az angol kormány ígéretet kapott, amely szerint ezeket a repülőgépeket a leggyorsabban fogják előállítani és Angliába leszállítani.

Eltűnt két népbiztos

LONDON. — A Sunday Chronicle moszkvai jelentése szerint Berman postaügyi és Borisov közegészségügyi népbiztos nyomtalanul eltűntek.

A Birminghami kiállítási munkások megakadtak sztrájk következtében

LONDON. — A Birminghami kiállítási munkásoknál dolgozó munkásság sztrájkba lépett, mert a rendezőség szervezetlen munkásokat is felvett. A sztrájk olyan komoly természetű, hogy a kiállítási rendezőség attól tart, hogy a tervezett megnyitás idejére a munkálatok nem lesznek készen, ami katasztrófális lenne. A tárgyalások megindultak a sztrájk levezetésére.

Imrédy Béla magyar miniszterelnök vasárnap Székesfehérváron mondott beszédét

BUDAPEST. — Imrédy Béla magyar miniszterelnök Székesfehérváron nagy beszédet mondott. Elsősorban a földbirtokreformra tért ki, melynek során kijelentette, hogy a magyar földbirtok sorsát a régi magyar földbirtokos osztály kezébe akarja adni. Összesen másfél millió holdnyi birtokot kíván fokozatosan szétosztani.

Hangsúlyozta a továbbiakban, hogy a magyar embernek igyekezni kell úgy az

ipar, mint a kereskedelem terén megfelelően elhelyezkedni és megfelelően dolgozni.

Beszéde végén kijelentette, hogy az 1848., illetőleg 1867-ben életbelépett törvényeket nem Magyarországon találta ki és azok nem felelnek meg a mai idők követelményeinek. Ezért új szellem vezetése kívánatos.

Bürckel szerint is

Gazdasági nehézségek vannak Ausztriában

Megfogiák akadályozni jövőben a magánlakásokba való behatolást és üzletek kifosztását

LONDON. — A Daily Telegraph jelenti: Bécsből érkezett jelentés szerint Bürckel körzetvezető tegnap beszédet mondott, amelyben elismerte, hogy Ausztriában gazdasági nehézségek uralkodnak.

— Ezzel számolnunk kell — jelentette ki erős hangsúllyal, — mert Németország egy háborus veszély

előtt áll és ezért ügyekre és nem vagra van szükségünk.

Kijelentette végül, hogy erős rendszabályokat lesz kénytelen alkalmazni, hogy megszüntesse a felelősen egyéneknek magánlakásokba való behatolását és üzleteknek a kifosztását. Ezeket a kilengéseket többé nem szabad tűrni — hangoztatta a körzetvezető.

Demokrata tüntetés Belgrádban

LONDON. — Belgrádból jelenti a Reuter-iroda: Tegnap este hatalmas tömegek gyűltek meg Belgrád főcseréjén és állandóan az a kiáltás hangzott fel:

— Eljen a demokrácia!

Azt hiszik általában, hogy Jugoszlávia történelmében új korszak fog bekövetkezni. Mint ismeretes, amelynek alapján teljesen új parlamentet választanak be.

takozasképpen a harvdtok 103 képviselője távol maradt. A kormányváltás ezéri Maesek horvát pártvezér győzelmét jelenti. Azt hiszik általában, hogy a jelenlegi parlamentet felszólítják, az általános titkos választási jogot bevezetik, illetőleg új alkotmányt készítenek, amelynek alapján teljesen új parlamentet választanak be.

Két olasz hadihajó magasrangú tisztjeit megdöbbsélték záptojással

LONDON. — A Reuter-iroda jelenti Panama Cityből: Tegnap két olasz hadihajó érkezett a Panama

esetornára mentén lévő Balbon városba. Az olasz flotta tisztjeit a kikötő dokkján ünnepélyesen fogadták. Az ünnepség lezajlása után az olasz tisztek hajóikra visszavonultak. Délután háromkor az olasz hajók tisztikara diszruhában a városba ment, hogy a politikai hatóság vezetőjénél tisztelgő látogatást tegyenek. A tisztikar élén Valloni altengernagy haladt a főtábla páncsnoka. Amikor a tiszt a förtérre érkeztek, ellenséges érületű tömeggel találta magukat szemközt. A tömegből a következőket

— Le Mussolinivel!

— Eljen Roosevelt!

Amikor a diszruhás tisztek egy uccasarkon befordultak, záptojásokat dobáltak feléjük. Egy tojás az altengernagy egyenruháját találta. Rendőrség vetett véget a tüntetésnek. A tisztek rendőri fedezet mellett folytatták útjukat a kormányzó palotáig.

HÁZASSÁG. Mannheim Sárka (Temesvár) és dr. Reich Béla (Arad) házasságot kötöttek.

Megkezdődött a hagyományos

Fehér hét

Sokat takarít meg, ha fehéráru szükségleteit

Németh István és Fia

cégnél szerzi be

Akarmelyik kirakatunk többet mond egy vaskos árjegyzéknel!

Ne sajnálja a fáradságot, nézze végig!

Féltékenység rombadöntött egy Aradról Bucurestibe költözött családot

Tragikus tizesztendő után a család sorsa jobbra fordult — Az orvosnár felfedezése visszaadta a száműzött fiút az apának

Erdekes aradi vonatkozású házasság híre érkezett Bucurestiből. Azok, akik ismerték a szóbanforgó családot, minden bizonnyal örülni fognak a híreknek.

ARAD. — Nincs az a filmvegyítő mester, aki felelőse a verseny az Élettel, ez a hol kegyetlen, hol trézsorsforgatóval. Mosolyganditja el az embert az útjára, hogy aztán valami megmagyarázhatatlan sejtételekkel okból a kálvária útjára tölje, majd csúsz és kínos vergődések után, szinte az utolsó órában, a szeretteit átölelve, a tiszta és megbecsülte, ident jóvá téve, az Élet sugaras oldalára terelje. Ez az út, azok az állomások, melyeken keresztül haladva, a két veglet kiegyenlít nyér, olyan keservek, oly testet-íleket gyötör, hogy kevés ember erejével átjárva szorongni a fájdalommal, szénestűréssel jól megfizetett főnyes utra. Átáramlott, átvirrasztott éjszaka, meg-megújuló pokoli leírhatetlen kinokkal kell szembesülni azokért a teremtségekért, melyekről a teremtés, születéssel együtt örökölt örökságért, melyektől ugyanaz a sorskéz szorongat, melytől kérték az ajándékként kaptuk. Ezt az utat ez esetben Arad—Bucuresti földrajzi vonallal lehetne kilépni. Aradról indult a keserves és hosszú útjára a társaságokban jól ismert tisztviselő feleségével és 12 éves leánykájával, valamint éves kislányával.

Egy ártatlan elcélódás következménye

Kilenc évvel ezelőtt egy jól állt állásban levő magán-tisztviselő, aki eredetileg Oradáról nősült, hivatali és családi körének legnagyobb megbotlására felmondotta itteni állását és bejelentette, hogy Aradról végleg elköltözik. A férfinak, a főtisztviselő feleségével megítéltebb viszonyban levő ismerősök voltak csak tájékozottak a váratlan elköltözés okáról. Tudjonképpen egy ártatlanul hangzott tréfa lendítette ki a békés és harmonikus házasságot élő tisztviselőt nyugalmából és végül állásából. Az időben a tisztviselő házasságának egy 12 éves leánykája és egy 15 éves kislánya volt. Egy alkalommal baráti beszélgetések közepette egyik barátja azt a céltást tette, hogy a kislánya nem hasonlít az apjára. A tréfás hangulatban elejtett céltalan és apnéklüli megjegyzés káosztrófális lelki konfliktushoz vezetett. A megjegyzés szinte beleégett a tisztviselő lelkébe és napról-napra kinőtte a féltékenységet kerítette a családba az egyébként nyugodt, harmonikus házasságot élő embert. Fokozta az ösztorgozóit az a körülmény is, hogy történetesen a kislánya valóban nem hasonlított apjára. Ismerősei meglepetten néztek rá, amikor a

feldúlt ember minden bevezetés nélkül elővette kislánya fényképét és megkérdezte, hogy van-e hasonlatosság a fénykép és köztük. Eszelősségében kutatni kezdett a családjával ismerősök között, míg egy kollégájánál állapodott meg. Ezalatt természetesen odahaza a leghevesebb féltékenységi jelenetek követték egymást és semmivel

dönt szerény állásában a mindennapi sovány falatért. A családi tüzhelyről elszakadt kislánya pedig időközönként meglátogatta az étteremben. Egy nap az apa is betért feleségének munkahelyére és ott találta a kislányt, akinek láttára vad harag ömlött el rajta, félholtan verte a kislányt és csak a közbelépők tudták nagynehezen kiszed-

Halál a Metróban

Párisban javában állt a Farsang, mikor meghalt valaki ott — a föld alatt.

És szinte stílusos és eredetien párisi esemény, vagy netán megkerült összejátka volt a történet: hogy mikor Karnevál hercege a földfeletti Párisban diadala telőjén állt — a földalatti villamos megállójánál holtan esett össze egy Anatole Deibler nevű úr.

A párisi hóhér.

A Metróban. Megdöbbent jegyei szorongatott a kezében, mikor a villamoskocsi lépcsőjéről holtan visszalépett — ő, aki hosszú élete során eddig csak jegyeket osztogatott az elebeutott delikvensoknak az örök és visszavértesíthetetlenül utra. Milyen a föld alatt látogatott el Deibler mesterhez a szívszélhűdés eldörmedtől kőfogása — hozzá, aki mindig a pódiumon állt, magasan bámsz katonanagyságnak felett: a guillotin állványgombjának és fűrészes koponyakosárnak szomszédságában.

„Monsieur le Paris” nevet is viselt a nagy ítéletvégrehajtó, a jeles hóhér. Páris a saját nevét adományozta oda valami profán és pro-

cedáló perverzissal — a Halál eme örökösje szentórájának.

Ha fajelmélet, vagy egyéb előzetes kutatási tömeghisztéria a most elhunyt Deibler úr eldögtelt okmányai után kíváncsiskodna — nem lenne semmi hiba: A hóhérraktárak rendben vannak. Úkapág visszamenőleg. Dokumentumok bizonyítják: hóhérok voltak mindvalamennyien. Az illetőség, hódartozandóság, lakhely körül sem lehet kétség: párisi hóhér, csak Párisban élhetett állandó tartózkodási hellyel. Ha onnan nagyritkán elmozdult: a hivatala szolgáltatta egy-egy vidéki vagy gyarmatosági nyaklengiszantására. A hóhérdinasztia pedig nem vész ki. Deibler úr már jó időre kijelölte utódját. Anatole úr utódja már segédkezett elődjének kivégzéseknél, csakugy, mint ő, akit jó szülője vezetett be a Haldpenge kezelésének misztikus csínjába. Az Apahódor, a Hóhérfiút...

A delikvensnek tehát nyugodtak lehetnek. A kivégzések simán és zökkenő nélkül fognak menni...

Hóhérok a föld alatt halnak meg, de a föld felett születnek, a földön szaporodnak és — a huszadik civi-

sem lehetett a férfit rögeszméjétől eltéríteni.

El Aradról...

Végül is arra határozta el magát, hogy a fővárosba költözik. Felesége készséggel beleegyezett, remélvén, hogy lelki egyensúlya a változással helyre fog állni. Felvette végkielégítését, aradi lakásberendezését eladta és vonatra ültek. A férfi lelki nyugalma azonban csak nem tért vissza, a féltékenységet tovább kizozta, kislányára reá sem tekintett, nem volt szabad az asztalhoz ülnie és a szobában aludnia. Közben anyagi bajok jelentkeztek. A végkielégítés, amit Aradon kapott, elfogyott és napi gondok köszöntöttek a házaspárra. Valósággal éheztek. Az asszony, hogy legalább a családot az éhenhalástól megmentse, egy automata-buffében vállalt pénztárnoki állást, miután a férfi annyira összeroppant, hogy semmiféle munkára nem volt alkalmas. Az anya, hogy a megélhetésüket könnyebbé tegye, a serdülő korba érkező kislányt egy jószívű család gondjaira bízta, másrészt azért is, nehogy az apa magatartása a kislányban jóvátehetetlen lelki elváltozást idézzon fel. Az apát később sikerült kórházba juttatni, ahonnan 6 hónapos ápolás után látszólag teljesen rendszeren távozott, sőt sikerült egy szerényebb álláshoz is jutnia. Az anya pedig tovább kü-

ni az apa karjaiból az ájult kisgyermeket. De ezzel egyidejűleg az apa is visszaesett régi idegállapotába.

Egy váratlan felfedezés

Jó néhány év telt el közben változatlanul sanyaru viszonyok között. A már véglegesen munkaképtelenné vált apa buskomorságba esett, elkerülte az embereket, hónapokig ki sem mozdult lakásából. A kislánya pedig abban a jómódu és szíves környezetben pompás fiatalemberré nőtt fel testileg, szellemileg egyaránt és egy fővárosi banknál helyezkedett el. Egy napon a nevelőszüleinek craiovai dúsgazdag ismerősei látogatták meg a családot, akiknek egyetlen leányuk beleszeretett a fiatalemberbe és akivel rövidesen jegyre is léptek. Hogy azonban a mindent jóvátevő sors teljes munkát végezzen, további eseményeknek kellett bekövetkezniük. A fiatalembernek valami ritkán előforduló súlyosabb természetű fülbaja támadt. Amikor az apa erről tudomást szerzett, visszaemlékezett arra, hogy fiatalabb éveiben teljesen ugyanazon betegséggel ment keresztül és emlékezett arra az orvosra is, aki őt kezelte. Hosszu évek után először érintkezett a családi környezetből száműzött fiával, sőt maga utazott le Clujra ahhoz az orvosnár-

(Folytatás a 4-ik oldalon, 1-ső hasábján)

Átmuzsikálta magát szárazföldre, tengeren egy aradi háromtagú kivándorló művész-család

A holland himnuszért — vámentesség. — Tilos Németországban Auszriáról énekelni

December hónapban egy ismert aradi család indult utnak, hogy a tengeren túl új hazát keressenek. Róth Fülöp aradi textilgyári hivatalnok határozta el magát arra, hogy három családtagjával együtt Amerikában keressen új életvezetést. Róth Fülöp egy aradkörnyéki sváb faluban született, valóságra nézve pedig római katolikus. Kivándorlása elé ezért nem járultak akadályok és a volt textilgyári tisztviselő megkapta Montevideo államba való bevándorlásra a vizumot.

nek a dalnak az éneklése tilos. Majd az utlevélt meg vizsgálta meg alaposan az S. S. ember, de mindent rendben talált.

Utjuk további során Amsterdam-ban is kellemetlenségük támadt a zene miatt. Tudniillik öt hangszert vittek magukkal, amelyek nagyrésze vadonatúj volt. A vámtisztviselők azzal vádolták őket, hogy a hangszereket át akarják csempészni Hollandia határára. A Róth-család érdekes módon szolgáltatott bizonyosságot, hogy a hangszerek saját használatra szolgálnak.

Az apa, a leánya és fia, a vámhivatal több tisztviselője és egy zeneiskolai tanár előtt valamennyi hangszert játszottak.

A vámtisztviselők félig meg voltak győződve arról, hogy a hangszerek a muzsikális család saját használatára szolgálnak. De csak félig, mert a világ minden vámhivatalnokának gyanakvó.

Erre a Róth-család mindhárom tagja rákezdett a holland himnuszra, ami annyira megalotta a hivatalnokokat, hogy kijelentették:

— Vihetik a hangszereket teljesen vámentesen!

A Róth-család a Ligne Maritime Belge hajóján, a Mar de Plata gőzösön indultak neki a négyhetes hajóútnak. És a hajón újból a zene volt az, amely közkedvelt és nép szerűvé tette a családot. Róth Adrienne és Róth Frici komoly hangversenyt is tartottak a belga óceánjáró gőzös másodosztályú zenetermében. Koncertjük olyan őszinte nagy sikerrel fejeződött be, hogy az első osztályban is hangversenyt kellett rendezniük. A nagy sikernek érdekes következménye volt az az ajánlat, amelyet egy Rio de Janeiro-i revüszínház igazgatója tett az apának, aki a két művészgyermeket egy hónapra le akarta szerződtetni, jelentős fellépti díj ellenében. Róth Fülöp az ajánlatot nem fogadta el, egyrészt azért, mert montevideói vízummal rendelkezett és utját meg nem szakíthatta. Másrészt azért, mert más céljai vannak és minél hamarabb Montevideóban akar lenni, hogy ott kezdje meg az elhelyezkedés és érvényesülés harca. A zene mindenesetre nagy segítőcsőzköze az aradi művésztehetségű családnak. Rio de Janerioból a Róth-család Montevideoba tovább utazott.

Színészek a pénz-tárfülke előtt

ARAD. — Két színházi kommuniké jelent meg a napilapokban tegnap. Az egyik Lázár Hildé, aki csütörtökre hirdette a „Sas ucca” előadását saját rendezésében és valószínűleg saját rezsijében. Ugyanakkor Felhő Ervin és Horváth László február 22. és 23-ra hirdeti bohózat-estét.

Felhő Ervinnek és Horváth Lászlónak alig 8–10 nappal ezelőtt két nagysikerű estje volt, valószínűleg kassza szempontjából is. Nem méltányos és kollegiális eljárás Felhő Ervin és Horváth László részéről, hogy „szaknyelven” szólva „rühidet” Lázár Hilda csütörtöki előadására, amúgy is inkább, mert február 22-ig közel két hét áll rendelkezésére a Felhő—Horváth-féle bohózat-est behirdetésére.

Vagy Lázár Hilda életkörülményei nem ismereteselek a kollegái előtt?

Valamikor legenda volt a színész-kollegialitás. Ma csak mese...

A napokban érkezett a Róth-család részéről az első levél Aradra. A levelet a volt textilgyári hivatalnok Rio de Janerioból írta, annak a hajónak a fedélzetéről, amelyen a négyhetes tengeri utat megtették. A levélben viszontagságos utjuk több érdekes mozzanatáról számoltak be. A Róth-család minden tagja kiválóan muzsikális. Maga Róth Fülöp, aki már öt évet töltött az Egyesült Államokban, kitűnő karmester és több hangszeren játszik. Két gyermeke, Adrienne és Frici, igazi művésztehetségek. Az alig 15 éves Adrienne annyira művészi tökéletességgel zongorázik, hogy több hangversenyen, amelyen közreműködött, nagy sikert ért el. Róth Frici pedig nagyszerű hegedűjátékos. Amikor hugával együtt fellépett, mindenkor osztozott a sikerben.

Az aradi család öt hangszert vitt magával: két hegedűt, egy saxofont, harmonikát és fuvalót. Az utat valamit azzal üzték el, hogy muzsikáltak. A zene miatt támadt az első kellemetlenségük. Amikor vonatjuk Bécsbe megérkezett, Róth Adrienne egy aktuális dallamot játszott harmonikán és ő meg a bátyja a szöveget is énekeltek hozzá:

„Oh du mein armes Österreich,
Oh du mein schönes Wien”.
(Óh te szegény Ausztria és te szép Bécs).

Amikor a refrént másodszor énekeltek, egy szigorú arcú férfi lépett a vasúti fülkébe, aki az S. S. egyenruháját viselte és a következőket mondotta:

— Nem tudják, hogy Ausztria már nincsen. Vegyék tudomásul, hogy Németországban vannak. En-

Féltékenység rombadőnlő egy Aradról Bucureștibe költözött családot

(Polytatás a 3-ik oldalról)

hoz, aki öt annak idején kezelte. Az orvos tanár is emlékezett páciensére és rövid vizsgálat után megállapította, hogy ugyanazzal a ritka fülbajjal áll szemben, melyből az apát gyógyította ki. Egy, a fülbaj ritka jelenségeivel állók szemben — mondotta a neves orvos tanár, — a fülbetegségek azon egyikével, mely öröklés folytán jelentkezik. Ez a mondat első sorban az apát gyógyította ki, aki az orvos tanár legnagyobb megdöbbenésére órákig tartó görcsös zokogásba tört ki, térdre ereszkedett és fia kezét csókolgatta.

Csak utólag tudta meg a tanár — véletlenül mondott szavainak — ezuttali jelentőségét. Több mint hathetes klinikai ápolás után a fiatal ember jobban lett és Bucureștibe visszatérve, kitérték az esküvőt, melyet a múlt hó 15-én tartottak meg. A fiu házassága révén a megbékült család anyagi helyzete is jóra fordult és miképpen a baj sem jár egyedül, úgy az öröm sem egyedül. A fiatal ember huga, aki a nehéz anyagi viszonyok folytán meztelkét tanult ki, a közeljövőben szintén férjhez megy egy bucurești-i szörmekereskedőhöz, melyhez szükséges anyagiakkal szintén az alig 24 éves fiatal ember adta.

Egy az élet poklában tenger szenvedésen, kínzó fájdalmakon, nélkülözéseken keresztülment aradi kis család életébe újra belopódzott az éltető, verőfényes napsugár.

Stoichitoiu alezredes közbenjárására

Kiválóan felszerelt ékezdét kapott az aradi rendőrlégénység

ARAD. — Aradváros rendőrlégénységének egy rég óhajtott vágya ment teljesedésbe, a chestura irányítójának a rendkívül humánusan érző és cselekvő Stoichitoiu csendőralezredes jóindulatu megértése folytán. Azon rendőrök részére, akik a vidékről kerültek be a városba és akik családjuktól távol kénytelenek lenni, azok részére egy, a higiena minden követelményének megfelelő, kellően felszerelt ékezdét állított fel, mely a héten kezdette meg működését és mely alkalommal Stoichitoiu alezredes a következőket mondotta:

— Amióta arra a helyre kerültem, melyet most itt belőtök, legfőbb gondomat képezte és képezi, hogy alantásaim életsorsán javítsak. Második otthonról akartam az ékezdé felállításával gondoskodni részletekre, ti, kik családokat otthon hagyva a városba jöttetek, hogy otthonmaradt családokról gondoskodni tudjatok. Ebben a helyiségben, ahol eddig hideg ebédeket költöztetek el, a jövőben otthoni érzéssel ülhetek az asztalhoz, de ezenfelül ebben a barátságos helyiségben tölthetitek el pihenő óráitokat is. További gondom lesz, hogy rádió és különböző komoly újságok beszerzésével még kellem-

A CAMT győzelmei Palesztinában

Bucureștin keresztül érkezett szűkszavú távirati jelentés szerint a CAMT két szép győzelmet aratott Palesztinában csütörtökön és szombaton. Csütörtökön a Petachikwa válogatott ellen 2:1 arányban győzött, szombaton pedig a tel-avivi Hapoel ellen 4:0 (2:0) arányban fölényesen nyert.

Barátságos mérkőzések

Chinezul—Fratelia 12:1 (5:1).
Ripensia—Rapid 7:1 (2:1).
Gloria—Astra 14:2 (7:0).
AMEFA—Olimpia 10:0 (3:0).
UDR B—Unirea 5:2 (3:1).
UDR—SGA 6:0 (3:0).

Egyéb mérkőzések

Carpați—Universitatea 6:1.
Victoria—CA Cluj 6:3 (5:1).
Venus—STE (7:1 0:1).
Sp. Stud.—Distributia 1:1.
Makkabi—Metaloglobus 3:2.

Külföldi eredmények

Zugló—Nemzeti 2:1 (1:0).
Bajnoki.

Löbl kölcsönkönyvtára
Havi olvasási díj 40 Lei
Összes újdonságok állandóan kaphatók

Tejtermék feldolgozó tanfolyam

kedden, február 7-én, délután negyed négykor veszi kezdetét a Barău ucca 31. sz. alatti tejesarnoküzemben.

Jelentkezések ugyanott.

Általános választások Angliában február közepén

LONDON. — Chamberlain miniszterelnök az általános választásokat február hó közepére tűzte ki.

Viharzónában

A ROKKANT TISZT ÉS A NYEGLE FIATALEMBER

Egy Timișoara—Oradea között a napokban utazott hölgy mesélte a következő vasuti jelenetet.

A Timișoaráról—Oradea felé közeledő személyvonat egyik II-os osztályú fülkéjében ül két fiatal hölgy egy husz év körüli kikenekifent fiatal ember társaságában és az, aki a történetet nekünk elmesélte.

Aradon beszáll ugyanabba a fülkébe egy gyengén öltözött, fáradt kinézetű, nem valami Hercules-termetű utas, kezében egy kis utikofferral, melyet egy kézzel tesz fel a csomagtartó hálókba. Közben valahogy kicsuszlik kezéből a kis táská és a fiatal embernek a csomagtartó hálókba helyezett kalapjára esik. A fiatal ember észreveszi ezt az ügyetlennek, vagy hanyagságnak vélt mozdulatot, durván rászól az idősebb, mintegy ötven év körüli utasra:

— Hallja kérem, nem tud vigyázni?

— Sajnos, nem — hangzott a válasza.

A fiatal ember: Miféle szemtelen beszéd ez, megérdemelne egy-két pofont.

— Nyugodtan meglehet — válaszol az idősebb ur, — nem fogom visszautni.

— Meg is érdemelné, de tekintettel vagyok a korára.

— Hát azt nem igen tapasztalom.

A fiatal ember: Elég volt a dumából, de a tönkretett kalapom drát azt megfogja fizetni.

— A kalap ugyan nincsen tönkretéve, de jegyezze meg kedves fiatal ur, nem minden tönkretett dolgot — fizetnek.

A fiatal ember azonban görcsösen ragaszkodik a kissé összegyűrődött kalap megfizetéséhez. Közben Szent annára ér be a vonat, a fiatal ember leszáll és hatósági segítséget kér az utastárs kilétének megállapítására.

Az idősebb urat felszólítják, szálljon le a vonatról igazoltatás végett. El is indul és amikor a lépcsőn leszáll, veszi észre a fiatal ember, hogy az utastárs csak a jobbkezét tudja használni, balkezét — amint később kiderült — Gorlicénél felejtette, egy buta srápnell emlékül kérte.

A fiatal ember zavarba jön, dadogni kezd és igyekszik visszatuszkolni az előbb még ellenfelét.

Vissza is térnek a fülkébe, a fiatal ember mentegelődzni kezd, majd fejájlán 1000 leit a rokkantnak, aki visszautasítja a következő megjegyzésekkel:

— Tegye el fiatal ember a pénzt. Mondottam önnek, hogy nem minden tönkretételért fizetnek. Azután pedig nekem kell önt sajnálnom és nem megfordítva. Én ugyanis csak fizikailag vagyok rokkant, míg ön lelkileg és ilyen fiatalon.

De azért a fiatal embernek is meg kell bocsájtani. Amikor Szalontán leszállt a vonatról, kezét csókolva bucsuzott a rokkant utastársától és valószínűleg egy életre szóló tanulsággal.

A rokkant utas neve: Kohut Sándor, tart. főhadnagy, 100 százalékos rokkant.

A fiatal ember: Berczik István, Targumureșről.

Huszt közelében összetűzések történtek. A tábornok ezt a tisztogató munkát négy zászlóalj segítségével hajtotta végre, melyet Prágából bocsájtottak rendelkezésére.

Sztojadinovics bukása kedvezőtlen hatással lehet az olasz-jugoszláv viszonyra

RÓMA. — Sztojadinovics jugoszláv miniszterelnök bukása nagy meglepetést váltott ki az olasz fővárosban. A miniszterelnök lemondása kedvezőtlen hatást váltott ki Rómában annál inkább, mert Sztojadinovics egyike volt azon keveseknek, akik olaszbarátok voltak és nyíltan hirdették az Olaszországhoz való közeledés szükségességét. Sztojadinovics bukása ezért kedvező befolyással bír az olasz-jugoszláv viszonyra. Az olasz befolyás csökkenését Rómában tartózkodó olaszok féltik, annál inkább, mert a körülmény befolyással lehet Olaszországnak a Balkán államai felé irányuló törekvéseire.

Uj alapokon nyugvó kapcsolatok létesítésére tárgyal Franciaország-Csehszlovákiával

PARIS. — A csehszlovák és francia kormányok között nagyjontosági tárgyalások vették kezdetüket. Egy francia-csehszlovák bizottság három héten keresztül tárgyal majd azért, hogy új politikai, gazdasági és pénzügyi kapcsolatokat létesítsen Franciaország és Csehszlovákia között. A kötendő egyezményekben új helyzetre és földrajzi viszonyra lesznek tekintettel. Franciaország kijelenti, hogy a csehszlovák állammal őszinte kapcsolatokra törekszik.

A spanyol köztársasági front már csak jelképes értékkel bír

BURGOS. — A nacionalista miniszterelnökség sajtóirodája jelenti: Gerond város bevétele nagy lelkesedést váltott ki egész nacionalista Spanyolországban. A város hihetetlen gyors elfoglalását a motorizált alakulatok beavatkozásának lehet tulajdonítani, amelyek körül foglalták a várost és elszakították a város környékén elhelyezett köztársasági csapatokat. A győzelem híre fellobogtatta a nacionalista Spanyolország minden városát és községét. A frontokon hangszórók adták tudatára a katonaságnak a nagy hihetelenséget. Egyes fronszakaszokon a győzelmet jelentő hangszórókat egészen az ellenség futóárkáiig tolták előre.

A köztársasági front most már mindössze 150 kilométer hosszú. A francia határig már csak harmincegyen kilométernyi sáv maradt.

Cserepes és vágott virág a legolcsóbb választékban kapható

A. Weil
virágkereskedésében
Neumann-palota
Telefon 21—98

Legideálisabb hashajtó tisztító a Földes félsolvo "pirula"

Tudták-e hogy?

1939 Február 15-én

Egyetlen nap alatt majdnem 300 millió Leit

osztanak ki a játékosok között

4 nyeremény a 6.000.000 Lei
38 nyeremény a 1.000.000 Lei

valamint számtalan 200.000.—
100.000.— lejes nyereményeket.

Résztvehetnek ezen nagy huzáson, ha vásárolnak

cég 250.- Lejes

részsorsjegyet.

Ne felejtsek magujtani sorsjegyeiket.

LOTERIA DE STAT

Február 18.: a Tornaegyesület 60 éves nagy jubileumi táncestély

Redactor și ed. resp.: Bruckner Ludovic. — Tip. Lovrov, Arad.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.